КАБИНЕТ МИНИСТРОВ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МИНИСТРЛАР КАБИНЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

2016 ел, 31 май № 362

г. Казань

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хуҗалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 ел, 30 апрель, 289 нчы карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хуҗалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хуҗалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 ел, 30 апрель, 289 нчы карары (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 13 декабрь, 985 нче, 2015 ел, 20 март, 179 нчы, 2015 ел, 15 сентябрь, 677 нче, 2015 ел, 9 декабрь, 931 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хуҗалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасына (алга таба – Программа) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

Программа паспортын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Дәүләт программасы
ПАСПОРТЫ

Дәүләт программасы исеме	«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хуҗалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасы (алга таба – Программа)

Программаның дәүләт заказчысы-яраштыручысы	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы
Программаның дәүләт заказчылары	Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгы; Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы; Татарстан Республикасы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы; Татарстан Республикасы Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы; «Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Дәүләт торак фонды» коммерциягә карамаган оешмасы; Татарстан Республикасының Дәүләт торак инспекциясе
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы; Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгы; Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы; Татарстан Республикасы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы; Татарстан Республикасы Дәүләт торак инспекциясе
Программаның максатлары	Татарстан Республикасы халкын һәркем сатып алырлык һәм сыйфатлы торак белән тәэмин итү; торак фондының сыйфатын һәм энергия нәтиҗәлелеген, халыкның коммуналь хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителү дәрәҗәсен, коммуналь хезмәт күрсәтүләрнең ышанычлылыгын һәм сыйфатын күтәрү
Программаның бурычлары	Торак сатып алганда һәм торак шартларын яхшыртканда гражданнарга ярдәм күрсәтү буенча дәүләт йөкләмәләрен һәм социаль гарантияләрне үтәү; торак төзелешендә инвестицион активлыкны стимуллаштыру өчен шартлар тудыру, шул исәптән нәтиҗәле файдаланылмый торган федераль җирләрне әйләнешкә кертү һәм территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү проектларын тормышка ашыру өлешендә; торак-коммуналь хуҗалыкның энергия нәтиҗәлелеген күтәрү; коммуналь инфраструктураны киләчәктә үстерү һәм ышанычлы булуын арттыру; халыкны билгеләнгән санитария-эпидемиология кагыйдәләренә туры килгән эчә торган чиста су белән тәэмин итү; Татарстан Республикасы торак пунктларын төзекләндерү дәрәҗәсен күтәрү буенча республика программаларын

<table>
<tr><td></td><td>тормышка ашыру юлы белән яшәү өчен уңайлы мохит шартларын булдыру;
архитектура, шәһәр төзү, төзелеш, төзелеш материаллары сәнәгате өлкәсендә, торак өлкәсендә һәм коммуналь хуҗалыкта дәүләт сәясәтенең нәтиҗәлелеген күтәрү өчен шартлар тудыру</td></tr>
<tr><td>Программаны тормышка ашыру вакытлары һәм этаплары</td><td>2014 - 2020 еллар.
I этап: 2014 - 2016 еллар;
II этап: 2017 - 2020 еллар</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программалар исемлеге</td><td>«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү»;
«2014 – 2017 елларга Татарстан Республикасында ятим балаларны һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балаларны, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар арасындагы затларны торак урыннар белән тәэмин итү»;
«2014 – 2020 елларга территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү проектларын тормышка ашыру»;
«2014 – 2017 елларда гражданнарны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча адреслы республика программасы чараларын тормышка ашыру»;
«2014 – 2020 елларда Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлардагы уртак мөлкәтне капиталь ремонтлау буенча төбәк программасы чараларын тормышка ашыру»;
«2016 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү»;
«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын су һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре тәэминатын яхшырту»;
«2015 – 2020 елларга социаль һәм инженер инфраструктурага бюджет инвестицияләре һәм капиталь ремонт»;
«2014 – 2020 елларга архитектура, шәһәр төзү, төзелеш, төзелеш материаллары сәнәгате өлкәсендә, торак өлкәсендә һәм коммуналь хуҗалыкта дәүләт сәясәтен тормышка ашыру»</td></tr>
<tr><td>Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, Программаны финанслау күләмнәре</td><td>Программаны финанслауның гомуми күләме 51 607 460,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:
(мең сум)
<table>
<tr><th rowspan="2">Ел</th><th rowspan="2">Барлык акча</th><th rowspan="2">Татарстан Республикасы бюджеты</th><th colspan="4">Җәлеп итергә планлаштырылган акча</th></tr>
<tr><th>федераль бюджет</th><th>Дәүләт корпорациясе – Торак-коммуналь хуҗалыкны үзгәртеп коруга булышлык күрсәтү фонды</th><th>жирле бюджетлар</th><th>бюджеттан тыш чыганаклар</th></tr>
<tr><td>2014</td><td>6903551,5</td><td>2292812,8</td><td>93697,7</td><td>1309906,3</td><td>1071945,0</td><td>2135189,7</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td>2015</td><td>13496569,8</td><td>8268814,8</td><td>476375,4</td><td>1340147,1</td><td>1072931,0</td><td>2338301,5</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>9952786,9</td><td>5375197,1</td><td>50485,0</td><td>1096232,0</td><td>1072561,0</td><td>2358311,8</td></tr>
<tr><td>2017</td><td>5804077,0</td><td>2087092,4</td><td>87487,7</td><td>350734,0</td><td>1072931,0</td><td>2205831,9</td></tr>
<tr><td>2018</td><td>5129884,1</td><td>1851121,2</td><td>-</td><td>-</td><td>1072931,0</td><td>2205831,9</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>5150427,7</td><td>1871664,7</td><td>-</td><td>-</td><td>1072931,0</td><td>2205831,9</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>5170163,1</td><td>1891400,2</td><td>-</td><td>-</td><td>1072931,0</td><td>2205831,9</td></tr>
<tr><td>Бар-
лыгы</td><td>51607460,0</td><td>23638103,3</td><td>708045,8</td><td>4097019,4</td><td>7509161,0</td><td>15655130,6</td></tr>
</table>
Искәрмә: финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм аларга, тиешле бюджетлар мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш
</td>
</tr>
<tr>
<td>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм Программаның бюджет нәтиҗәлелеге күрсәткечләре</td>
<td>Программа чараларын тормышка ашыру түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:
2016 ел ахырына:
950 ятим баланы һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган баланы, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар арасындагы затларны торак урыннар белән тәэмин итүгә;
187 яшь гаиләнең торак шартларын яхшыртуга;
торак фондының гомуми күләмендә искергән һәм авария хәлендәге торак фонды өлешен 1,1 процентка кадәр киметүгә;
2021 елга:
Татарстан Республикасының уртача бер кешесенә туры килә торган торак урыннарның гомуми мәйданын 27,3 метрга кадәр арттыруга;
Татарстан Республикасы торак фондының гомуми мәйданында барлык төр уңайлыклар белән тәэмин ителгән торак фонды мәйданы өлешен 76 процентка кадәр арттыруга;
күпфатирлы йортларда бер кешегә салкын суны чагыштырма тотуны 35,1 куб.метрга кадәр, бер кешегә кайнар суны 16,8 куб.метрга кадәр, җылылык энергиясен елга 1 кв.метр мәйданга 0,2 Гкал кадәр киметергә;
тапшырылган җылылык энергиясенең гомуми күләмендә аны тапшырганда булган югалтулар өлешен 12,6 процентка кадәр киметергә»;</td>
</tr>
</table>

2 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, программа чаралары, көтелә торган соңгы нәтиҗәләр тасвирламасы, аны тормышка ашыру вакытлары һәм этаплары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2008 ел, 17 ноябрь, 1662-б боерыгы белән расланган Россия Федерациясенең 2020 елга кадәр чорга озак вакытлы социаль-икътисадый үсеш концепциясе нигезендә халыкны һәркем сатып алырлык һәм

сыйфатлы торак белән тәэмин итү, нәтиҗәле торак-коммуналь хуҗалык һәм кеше өчен уңайлы мохит булдыру дәүләт торак сәясәтенең өстенлеге булып тора.

Программаның максатлары – Татарстан Республикасы халкын һәркем сатып алырлык һәм сыйфатлы торак белән тәэмин итү; торак фондының сыйфатын һәм энергия нәтиҗәлелеген, халыкның коммуналь хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителү дәрәҗәсен, коммуналь хезмәт күрсәтүләрнең ышанычлылыгын һәм сыйфатын күтәрү.

Программаның максатларына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

торак сатып алганда һәм торак шартларын яхшыртканда гражданнарга ярдәм күрсәтү буенча дәүләт йөкләмәләрен һәм социаль гарантияләрне үтәү;

торак төзелешендә инвестицион активлыкны стимуллаштыру өчен шартлар тудыру, шул исәптән нәтиҗәле файдаланылмый торган федераль җирләрне әйләнешкә кертү һәм территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү проектларын тормышка ашыру өлешендә;

гражданнар яшәве өчен имин һәм уңайлы шартлар тудыру;

торак-коммуналь хуҗалыкның энергия нәтиҗәлелеген күтәрү;

коммуналь инфраструктураны киләчәктә үстерү һәм ышанычлы булуын арттыру;

халыкны билгеләнгән санитария-эпидемиология кагыйдәләренә туры килгән эчә торган чиста су белән тәэмин итү;

Татарстан Республикасы торак пунктларын төзекләндерү дәрәҗәсен күтәрү буенча республика программаларын тормышка ашыру юлы белән яшәү өчен уңайлы мохит шартларын булдыру;

архитектура, шәһәр төзү, төзелеш, төзелеш материаллары сәнәгате өлкәсендә, торак өлкәсендә һәм коммуналь хуҗалыкта дәүләт сәясәтенең нәтиҗәлелеген күтәрү өчен шартлар тудыру.

Программа чараларын тормышка ашыру 2020 елга түбәндәгеләргә ирешергә ярдәм итәчәк:

Татарстан Республикасы халкы яшәсен һәм тереклек эшчәнлеге алып барсын өчен имин һәм уңайлы мохит тудыру;

республикада демографик хәлне яхшырту, җәмгыятьтә социаль киеренкелекне киметү өчен шартлар тудыру;

халыкның коммуналь хезмәтләр белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен күтәрү;

кулланучыларга хезмәт күрсәтүнең сыйфатын, ышанычлылыгын һәм экологик иминлеген арттыру;

торак фонды һәм коммуналь инфраструктураның уртача тузу дәрәҗәсен киметү.

Программа 2014 – 2020 елларда тормышка ашырылачак.

Тормышка ашыруның ике этабы күздә тотыла:

I этап: 2014 – 2016 еллар;

II этап: 2017 – 2020 еллар.

I этапның төп нәтиҗәләре (үз вакытында финанслар белән тәэмин иткәндә һәм чараларны план нигезендә үтәгәндә):

950 ятим бала һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган бала, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар арасындагы затлар торак урыннар белән тәэмин ителәчәк;

«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасы кысаларында 187 яшь гаиләнең торак шартлары яхшыртылачак;

торак фондының гомуми күләмендә искергән һәм авария хәлендәге торак фонды өлешен 1,1 процентка кадәр кимеячәк.

II этапның төп нәтиҗәләре:

Татарстан Республикасының уртача бер кешесенә туры килә торган торак урыннарның гомуми мәйданы 27,3 метрга кадәр арттырыла;

Татарстан Республикасы торак фондының гомуми мәйданында барлык төр уңайлыклар белән тәэмин ителгән торак фонды мәйданы өлеше 76 процентка кадәр арттырыла;

күпфатирлы йортларда бер кешегә салкын суны чагыштырма тоту 35,1 куб.метрга кадәр, бер кешегә кайнар су 16,8 куб.метрга кадәр, җылылык энергиясе елга 1 кв.метр мәйданга 0,2 Гкал кадәр киметелә;

тапшырылган җылылык энергиясенең гомуми күләмендә аны тапшырганда булган югалтулар өлеше 12,6 процентка кадәр киметелә.

Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре исемлеге, планлаштырылган мәгънәләрне тормышка ашыру еллары буенча бүленеп, әлеге Программага кушымтада китерелгән.

Күрсәткечләр исемлеге ачык характерда һәм күрсәткечнең информативлыгы югалган, дәүләт сәясәтенең өстенлекләре алышынган очракта тәгаенләү мөмкинлеген күздә тота.

Программаның төп максатлары һәм бурычлары Программаның тиешле ярдәмче программалары кысаларында каралган чаралар комплексын тормышка ашырмыйча ирешелә алмый.

2.1. «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасы

Әлеге ярдәмче программа «Россия гражданнарына – һәркем сатып алырлык һәм уңайлы торак» өстенлекле илкүләм проект чараларын киләчәктә Татарстан Республикасында тормышка ашыру максатларында кабул ителде, аның төп коралы булып «Торак» федераль максатчан программасы тора. «Торак» федераль максатчан программасы составына «Яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасы кертелгән, анда Россия Федерациясе субъектлары катнашу өчен яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итүнең тиешле төбәк программасы булу һәм бергә финанслау буенча йөкләмәләр шарт булып тора.

«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасының максаты – билгеләнгән тәртиптә торак шартларын яхшыртуга мохтаҗ дип танылган яшь гаиләләргә торак мәсьәләләрен хәл итүдә өстәмә дәүләт ярдәме чараларын күрсәтү.

Ярдәмче программаның төп бурычы – яшь гаиләләргә (программада катнашучыларга) экономик класслы торак сатып алуга яки экономик класслы хосусый торак йорт төзүгә социаль түләүләр бирү; яшь гаиләләргә үз акчаларын,

банкларның һәм башка оешмаларның, шул исәптән торак сатып алу яки хосусый торак төзелеше өчен ипотека торак кредитлары һәм заемнар бирүче, өстәмә финанс чараларын җәлеп итү өчен шартлар тудыру.

Ярдәмче программа чаралары системасын тормышка ашыру түбәндәге юнәлешләрдә башкарыла:

ярдәмче программаны тормышка ашыруны норматив-хокукый һәм методологик тәэмин итү;

ярдәмче программаны тормышка ашыруны финанслар белән тәэмин итү;

ярдәмче программаны тормышка ашыруны оештыру ягыннан тәэмин итү.

2.2. «2014 – 2017 елларга Татарстан Республикасында ятим балаларны һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балаларны, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар арасындагы затларны торак урыннар белән тәэмин итү» ярдәмче программасы

«Ятим балаларны һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балаларны социаль яклау буенча өстәмә гарантияләр турында» 1996 елның 21 декабрендәге 159-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясы белән ятим балаларның һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балаларның, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар арасындагы затларның (алга таба ятим балалар) торак урыннарга хокукларына өстәмә гарантияләр билгеләнде, алар нигезендә социаль наем шартнамәләре буенча торак урыннарның наемчылары яки социаль наем шартнамәләре буенча торак урынның наемчысы гаиләсе әгъзалары яисә торак урыннарның милекчеләре булмаган ятим балаларга, шулай ук социаль наем шартнамәләре буенча торак урыннарның наемчылары яки социаль наем шартнамәләре буенча торак урынның наемчысы гаиләсе әгъзалары яисә торак урыннарның милекчеләре булган ятим балаларга аларның элек биләгән торак урыннарда яшәүләре мөмкин түгел дип танылган очракта территориясендә әлеге затларның яшәү урыннары урнашкан Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы тарафыннан, бу Россия Федерациясе субъекты законнарында билгеләнгән тәртиптә бер тапкыр махсуслашкан торак урыннары наемы шартнамәләре буенча махсуслашкан торак фондының уңайлаштырылган торак урыннары бирелә.

Ярдәмче программаның максаты – ятим балалар арасындагы затларны торак белән тәэмин итү буенча дәүләт йөкләмәләрен үтәү.

Ярдәмче программаның бурычлары түбәндәгеләр:

торак урыннар белән тәэмин ителергә тиеш ятим балаларның исәбен алу;

ятим балалар өчен Татарстан Республикасы махсуслашкан торак фондын булдыру;

Татарстан Республикасы махсуслашкан торак фондының торак урыннарын ятим балаларга бирү.

Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2017 ел ахырына 1 268 ятим баланы торак урын белән тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

2.3. «2014 – 2020 елларга территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү проектларын тормышка ашыру»

Ярдәмче программаны эшләү өчен нигезләр: Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясе гражданнарын һәркем сатып алырлык һәм

уңайлы торак белән тәэмин итү һәм торак-коммуналь хезмәтләр сыйфатын күтәрү чаралары турында» 2012 ел, 7 май, 600 нче Указы; «Торак төзелешен үстерүгә ярдәм күрсәтү турында» 2008 елның 24 июлендәге Федераль закон; Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 ел, 17 декабрь, 1050 нче карары белән расланган «Торак» федераль максатчан программасының «Россия Федерациясе субъектларының торак төзелешен үстерү программаларын стимуллаштыру» ярдәмче программасы.

Ярдәмче программаның төп максаты – территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү проектларын тормышка ашыру өлешендә торак төзелешендә инвестицион активлыкны стимуллаштыру өчен шартлар булдыру.

Ярдәмче программа кысаларында торак төзелешен үстерү программаларын тормышка ашыруга Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр алу буенча чаралар тормышка ашырылачак, алар түбәндәгеләргә файдаланыла ала:

экономик класслы торак төзелеше өчен җир кишәрлекләрен инженер инфрастуктурасы белән тәэмин итү максатларында заемчылар тарафыннан россия кредит оешмаларында алынган кредитлар буенча процентлар түләүгә чыгымнарны (чыгымнар өлешен) кире кайтару;

экономик класслы торак төзелешен күздә тота торган территорияләрне комплекслы үстерү буенча проектларны тормышка ашыру кысаларында социаль инфраструктура объектларын төзү (төзекләндерү);

массакүләм аз катлы һәм күпфатирлы экономик класслы торак төзелгән микрорайоннарда автомобиль юлларын төзү(төзекләндерү).

Федераль милектәге нәтиҗәсез файдаланыла торган җир кишәрлекләрен, дәүләт милке чикләнмәгән җир кишәрлекләрен хуҗалык әйләнешенә җәлеп итү буенча чаралар кысаларында мондый җир кишәрлекләрен билгеләү буенча эш, бу җир кишәрлекләрен киләчәктә файдалануны карап тикшерү күздә тотыла.

2.4. «2014 – 2017 елларда гражданнарны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча адреслы республика программасы чараларын тормышка ашыру» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез: «Торак-коммуналь хуҗалыкны үзгәртеп коруга булышлык күрсәтү фонды турында» 2007 елның 21 июлендәге 185-ФЗ номерлы Федераль закон.

Ярдәмче программаның төп максаты – билгеләнгән тәртиптә авария хәлендә дип танылган һәм җирле үзидарә органы «Торак-коммуналь хуҗалыкны үзгәртеп коруга булышлык күрсәтү фонды турында» 2007 елның 21 июлендәге 185-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән Дәүләт корпорациясе – Торак-коммуналь хуҗалыкны үзгәртеп коруга булышлык күрсәтү фонды исәбеннән финанс ярдәме күрсәтү шартларын үтәүне тәэмин иткән шартларда милекчеләре гражданнарны күчерүнең төбәк программасында катнашырга әзер булган авария хәлендәге күпфатирлы йортлардан гражданнарны күчерүне финанслау һәм оештырылган тәэмин итү.

Ярдәмче программаның бурычлары – авария хәлендә һәм яшәү өчен яраксыз дип танылган торак фондыннан гражданнарны күчерү; эксплуатацияләү процессында физик тузу белән бәйле авария хәлендә дип танылган һәм җимерелергә яки төзекләндерелергә тиешле күпфатирлы йортларны җимерү яки төзекләндерү; авария хәлендәге торак фондыннан гражданнарга күчү өчен шартлар тудыру.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру нәтиҗәләре буенча 2012 елның 1 гыйнварына кадәр авария хәлендә дип танылган торак фонды тулысынча бетереләчәк.

2.5. «2014 – 2020 елларда Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлардагы уртак мөлкәтне капиталь ремонтлау буенча төбәк программасы чараларын тормышка ашыру» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаны эшләү өчен нигезләр: Россия Федерациясе Торак кодексы, «Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда уртак мөлкәтне капиталь төзәтү үткәрүне оештыру турында» 2013 елның 25 июнендәге 52-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Ярдәмче программаның төп максаты – гражданнарга яшәү өчен имин һәм уңайлы шартлар тудыру, торак фонды сыйфатын саклау, торгызу һәм күтәрү, Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларның техник торышын яхшырту.

Ярдәмче программаның бурычы – күпфатирлы йортларда уртак мөлкәтне капиталь төзәтүне үз вакытында үткәрүне нәтиҗәле планлаштыру һәм оештыру, чыдам материаллар һәм ресурслар саклаучы технологияләр кулланып капиталь төзәтү үткәргәндә нәтиҗәле техник карарлардан һәм комплекслылыктан файдалану.

Торак фондын Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры китерү (шул исәптән халыкның санитария-эпидемиология иминлеге, техник җайга салу, кулланучылар хокукларын яклау турында) ярдәмче программаны үтәү нәтиҗәсе булачак.

2.6. «2016 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның максаты – торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү өлкәсендә дәүләт сәясәтен үткәрү.

Ярдәмче программаның бурычлары:

торак фондта энергетика ресурслары һәм су куллануны киметү;

энергетика ресурслары һәм су җитештергәндә (тапшырганда) энергия саклауны тәэмин итү.

Ярдәмче программа чаралары түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

Татарстан Республикасы торак-коммуналь хуҗалыгында энергетика нәтиҗәлелеген күтәрүгә;

энергетика ресурсларын һәм суны куллану өчен чыгымнар кимүгә.

2.7. «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын су һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре тәэминатын яхшырту» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның максатлары:

халыкны билгеләнгән санитария-эпидемиология кагыйдәләренә туры килгән эчә торган чиста су белән тәэмин итү;

су белән тәэмин итү системаларының ышанычлылыгына һәм ресурс нәтиҗәлелегенә ирешү;

торак-коммуналь комплекс оешмаларының җылылык белән тәэмин итү системалары эшенең нәтиҗәлелеген күтәрү.

Ярдәмче программаның бурычлары:

халыкның үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү һәм су агу хезмәтләре белән тәэмин ителешен арттыру;

заманча технологияләр кулланып су белән тәэмин итү системаларын үстерү;

суны рациональ куллануны һәм эчә торган суны югалту күләмен киметүне тәэмин итү;

авыл халкына җылылык белән тәэмин итү һәм кайнар су белән тәэмин итү буенча сыйфатлы коммуналь хезмәтләр күрсәтү;

авыл халкын аварияләрсез, өзлексез җылылык белән тәэмин итү һәм кайнар су белән тәэмин итүне булдыру.

Ярдәмче программа чаралары түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

гражданнарның тереклек дәрәҗәсен күтәрүгә һәм яшәүләрен уңайлы итәргә;

авыл халкының коммуналь хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен күтәрүгә;

кулланучылар өчен коммуналь хезмәт күрсәтүләрнең һәркем файдалана алырлык булуын сакларга;

кулланучыларга хезмәт күрсәтүнең сыйфатын, ышанычлылыгын һәм экологик иминлеген күтәрүгә;

җылылык белән тәэмин итү буенча коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүне киметергә;

табигый газдан файдалануның нәтиҗәлелеген күтәрергә.

2.8. «2015 – 2020 елларга социаль һәм инженер инфраструктурага бюджет инвестицияләре һәм капиталь ремонт» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның максатлары:

яшәү шартларының уңайлылыгын һәм халыкның коммуналь хезмәтләр белән тәэмин ителү дәрәҗәсен күтәрү;

коммуналь системаларның ышанычлылыгына һәм ресурслары нәтиҗәлелегенә ирешү;

билгеләнгән санитария-эпидемиология таләпләренә туры килә торган эчә торган су белән халыкны тәэмин итү.

Ярдәмче программаның бурычлары:

заманча технологияләрне гамәлгә кертеп коммуналь инфрастуктураны алга таба үстерү;

авыл халкын аварияләрсез, өзлексез җылылык белән тәэмин итү һәм су белән тәэмин итү чыганакларын булдыру;

Татарстан Республикасы торак пунктларын төзекләндерү дәрәҗәсен күтәрү буенча республика программаларын тормышка ашыру.

Ярдәмче программа чаралары түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

Татарстан Республикасы халкының яшәве һәм тереклек эшчәнлеге өчен уңайлы мохит булдырырга;

халыкның коммуналь хезмәтләр белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен күтәрергә;

Татарстан Республикасы торак пунктларын төзекләндерү дәрәҗәсен күтәрергә.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның экологик нәтиҗәлелеге төп җиһазларны төзекләндерү һәм яңарту, челтәрләр һәм җиһазларның ышанычлылыгын күтәрү исәбенә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны киметү белән билгеләнә.

2.9. «2014 – 2020 елларга архитектура, шәһәр төзү, төзелеш, төзелеш материаллары сәнәгате өлкәсендә, торак өлкәсендә һәм коммуналь хуҗалыкта дәүләт сәясәтен тормышка ашыру» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның максаты – архитектура, шәһәр төзү, төзелеш, төзелеш материаллары сәнәгате өлкәсендә, торак өлкәсендә һәм коммуналь хуҗалыкта дәүләт сәясәтенең нәтиҗәлелеген күтәрү юлы белән Татарстан Республикасының тотрыклы социаль-икътисадый үсешен тәэмин итү.

Ярдәмче программаның бурычлары – территориаль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналарга бүлү нигезендә Татарстан Республикасы үсешен тәэмин итү, граждан һәм сәнәгать төзелеше үсеше өчен шартлар тудыру, гражданнарның яшәү стандартлары һәм күрсәтелә торган торак-коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын тәэмин итү.

Ярдәмче программа түбәндәге чараларны үтәүне күздә тота:

Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгының архитектура, шәһәр төзү, граждан һәм сәнәгать төзелеше, торак-коммуналь хуҗалык өлкәсендә гомумпрограмма эшчәнлеген;

5 һәм күберәк балалары булган, торак шартларын яхшыртуга мохтаҗ күп балалы гаиләләрне торак белән тәэмин итүне;

республика дәүләт торак күзәтчелеген гамәлгә ашыруны;

коммуналь хуҗалык өлкәсендә башка чараларны (авария-техник запасны тулыландыру, мәгълүмат-пропаганда эшчәнлеге, «Татарстан Республикасының иң төзек торак пункты» конкурсын үткәрү һәм башкалар).»;

3 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Программаның ресурслар белән тәэмин ителешен нигезләү

Программаны тормышка ашыруны финанслар белән тәэмин итү фаразы Татарстан Республикасы бюджеты акчасы һәм билгеләнгән тәртиптә җәлеп итәргә планлаштырыла торган федераль бюджет, Дәүләт корпорациясе – Торак-коммуналь хуҗалыкны үзгәртеп коруга булышлык күрсәтү фонды, җирле бюджетлар һәм бюджеттан тыш чыганаклар акчасы исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2014 – 2020 елларда Программаны финанслауның фаразлана торган гомуми күләме 51 607 460,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

(мең сум)

Ел	Барлык акча	Татарстан Республикасы бюджеты	Җәлеп итергә планлаштырылган акча			
			федераль бюджет	Торак-коммуналь хуҗалыкны үзгәртеп коруга булышлык күрсәтү фонды	җирле бюджетлар	бюджеттан тыш чыганаклар
2014	6903551,5	2292812,8	93697,7	1309906,3	1071945,0	2135189,7
2015	13496569,8	8268814,8	476375,4	1340147,1	1072931,0	2338301,5
2016	9952786,9	5375197,1	50485,0	1096232,0	1072561,0	2358311,8
2017	5804077,0	2087092,4	87487,7	350734,0	1072931,0	2205831,9
2018	5129884,1	1851121,2	-	-	1072931,0	2205831,9
2019	5150427,7	1871664,7	-	-	1072931,0	2205831,9
2020	5170163,1	1891400,2	-	-	1072931,0	2205831,9
Барысы	51607460,0	23638103,3	708045,8	4097019,4	7509161,0	15655130,6

Программа юнәлешләре буенча финанслау күләмнәре, тиешле бюджетлар мөмкинлекләреннән чыгып, ел саен тәгаенләнергә тиеш.

Барлык чыганаклар исәбеннән Программаны ресурслар белән тәэмин итү һәм Программаны тормышка ашыруга Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнарының фараз кыйммәте бу Программага теркәлгән кушымтада китерелә.»;

Программага кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлә);

«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасында (алга таба – 1 нче ярдәмче программа):

1 нче ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, 1 нче ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

<table>
<tr>
<td>«Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, 1 нче ярдәмче программа-ны финанс-лау күләм-нәре һәм чыганакла-ры</td>
<td>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 925 249,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:
(мең сум)
<table>
<tr><th rowspan="2">Ел</th><th rowspan="2">Барлык акча</th><th colspan="4">Шул исәптән акча</th></tr>
<tr><th>Татарстан Республикасы бюджеты</th><th>җәлеп итергә планлаштырылган федераль бюджет</th><th>җәлеп итергә планлаштырылган җирле бюджетлар</th><th>җәлеп итергә планлаштырылган бюджеттан тыш чыганаклар</th></tr>
<tr><td>2014</td><td>139291,29</td><td>50000,0</td><td>10291,29</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>2015</td><td>140958,04</td><td>50000,0</td><td>11958,04</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>129000,0</td><td>50000,0</td><td>*</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>2017</td><td>129000,0</td><td>50000,0</td><td>*</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>2018</td><td>129000,0</td><td>50000,0</td><td>*</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>129000,0</td><td>50000,0</td><td>*</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>129000,0</td><td>50000,0</td><td>*</td><td>-</td><td>79000,0</td></tr>
<tr><td>Барысы</td><td>925249,3</td><td>350000,0</td><td>22249,3</td><td>-</td><td>553000,0</td></tr>
</table>
*Чараларны финанслау күләмнәре Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгында конкурс нигезендә сайлап алу нәтиҗәләре буенча ел саен тәгаенләнергә тиеш»;</td>
</tr>
</table>

«Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтиҗәлелеге күрсәткечләре» юлында «69» саннарын «70» саннарына алмаштырырга;

3 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәэмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 941 950,6 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

Татарстан Республикасы бюджеты акчасы – 343 000,0 мең сум;

бер бала туганда (уллыкка (кызлыкка) алынганда) Татарстан Республикасы бюджеты исәбеннән социаль түләүләр – 7 000,0 мең сум;

федераль бюджет акчасы – 38 950,6 мең сум;

яшь гаиләләрнең үз һәм заем акчалары – 553 000,0 мең сум,

шул исәптән еллар буенча:

(мең)

Ел	Барлык акча	Шул исәптән акча				
		Татарстан Республикасы бюджеты	бер бала туганда (уллыкка (кызлыкка) алынганда) Татарстан Республикасы бюджеты исәбеннән социаль түләүләр	җәлеп итергә планлаштырылган акча федераль бюджет	җәлеп итергә планлаштырылган бюджетлар	җәлеп итергә планлаштырылган бюджеташ тыш чыганаклар
2014	139291,29	49000,0	1000	10291,29	-	79000,0
2015	140958,04	49000,0	1000	11958,04	-	79000,0
2016	145701,2	49000,0	1000	16701,23	-	79000,0
2017	129000,0	49000,0	1000	*	-	79000,0
2018	129000,0	49000,0	1000	*	-	79000,0
2019	129000,0	49000,0	1000	*	-	79000,0
2020	129000,0	49000,0	1000	*	-	79000,0
Барысы	941950,6	343000,0	7000	38950,6	-	553000,0

Чараларны финанслау күләмнәре Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгында конкурс нигезендә сайлап алу нәтиҗәләре буенча ел саен тәгаенләнергә тиеш.

Ярдәмче программаны федераль бюджет акчалары исәбеннән ел саен финанслауның фаразланган (күздә тотылган) күләмнәрен исәпләү түбәндәге формула буенча башкарыла:

$$Ф = \frac{Р + М}{1 – У} х У,$$

монда:

Ф – Ярдәмче программа чараларын финанслашу өчен ел саен җәлеп ителә торган федераль бюджет акчасының чик зурлыгы;

Р – Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән ел саен финанслау күләме;

М – Ярдәмче программаны муниципаль берәмлекләр бюджетлары акчасы исәбеннән ел саен финанслау күләме;

У – Татарстан Республикасының чыгым йөкләмәләрен субсидияләр исәбеннән финанслашу дәрәҗәсе.

Татарстан Республикасының чыгым йөкләмәләрен субсидияләр исәбеннән финанслашу дәрәҗәсе мәгънәсе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$У = 0,3 / РБО,$$

монда РБО – Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе субъектларының бюджет тәэминатын тигезләү өчен дотацияләр бүлү турында» 2004 ел, 22 ноябрь, 670 нче карары белән расланган Россия Федерациясе субъектларының бюджет тәэминатын тигезләү өчен дотацияләр бүлү методикасы нигезендә исәпләнгән чираттагы финанс елына Татарстан Республикасының исәпләүле бюджет тәэминаты дәрәҗәсе.

Планлаштырылган елларда федераль бюджет акчасы исәбеннән Ярдәмче программаны фактта финанслау күләме Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтләр биргән федераль башкарма хакимият органы үткәрә торган конкурс нигезендә

сайлап алулар йомгаклары буенча билгеләнә.»;

1 нче ярдәмче программага кушымтада:

«Яшь гаиләләргә бирелгән социаль түләүләрне түләү өчен муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр күчерү» юлында:

15 графада «2500» саннарын «16701,23» саннарына алмаштырырга;

16 графада «2500» саннарын «**» билгеләренә алмаштырырга;

17 графада «2500» саннарын «**» билгеләренә алмаштырырга;

18 графада «2500» саннарын «**» билгеләренә алмаштырырга;

19 графада «2500» саннарын «**» билгеләренә алмаштырырга;

«Ярдәмче программа буенча барысы, шул исәптән:» һәм «ТРБ» юлларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ярдәмче программа буенча барысы, шул исәптән:	139291,29	140958,04	145701,2	129000,0	129000,0	129000,0	129000,0
Татарстан Республикасы бюджеты	50000,0	50000,0	50000,0	50000,0	50000,0	50000,0	50000,0»;

«ФБ» һәм «БТЧ» юлларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«федераль бюджет	10291,29	11958,04	16701,23	**	**	**	**
бюджеттан тыш чыганаклар	79000,0	79000,0	79000,0	79000,0	79000,0	79000,0	79000,0»;

1 нче ярдәмче программага кушымтада түбәндәге эчтәлекле искәрмә өстәргә:

«**Чараларны финанслау күләмнәре Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгында конкурс нигезендә сайлап алу нәтиҗәләре буенча ел саен тәгаенләнергә тиеш.»;

«2014 – 2017 елларга Татарстан Республикасында ятим балаларны һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балаларны, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар арасындагы затларны торак урыннар белән тәэмин итү» ярдәмче программасында (алга таба – 2 нче ярдәмче программа):

2 нче ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 1 355 410,2 мең сум тәшкил итә, шул исәптән Татарстан Республикасы бюджета акчасы исәбеннән – 1 047 420,7 мең сум, җәлеп итергә планлаштырылган федераль бюджет акчасы исәбеннән – 307 989,5 мең сум.

(мең сум)

Ел	Барлык акча	Шул исәптән	
		Татарстан Республикасы бюджеты	җәлеп итергә планлаштырылган федераль бюджет
2014	317134,6	233728,2	83406,4
2015	356421,4	269811,0	86610,4
2016	339182,8	288697,8	50485,0
2017	342671,4	255183,7	87487,7
Барысы	1 355410,2	1 047420,7	307989,5

	Искәрмә: финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле бюджетлар мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен тәгаенләнергә тиеш»;

«Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм Ярдәмче программаның бюджет нәтиҗәлелеге күрсәткечләре» юлында «1 267» һәм «25» саннарын тиешенчә «1 268» һәм «23» саннарына алмаштырырга;

1 бүлектә:

«2016 елда – ятим балалар арасыннан 1200 граждан» абзацында «1200» саннарын «1400» саннарына алмаштырырга;

«2017 елда – ятим балалар арасыннан 1000 граждан» абзацында «1000» саннарын «1200» саннарына алмаштырырга;

3 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәэмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 1 355 410,2 мең сум тәшкил итә, шул исәптән Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән – 1 047 420,7 мең сум, җәлеп итү планлаштырылган федераль бюджет акчасы исәбеннән – 307 989,5 мең сум.

(мең сум)

Ел	Барлык акча	Шул исәптән	
		Татарстан Республикасы бюджеты акчасы	җәлеп итү планлаштырылган федераль бюджет акчасы
2014	317 134,6	233 728,2	83 406,4
2015	356 421,4	269 811,0	86 610,4
2016	339 182,8	288 697,8	50 485,0
2017	342 671,4	255 183,7	87 487,7
Барысы	1 355 410,2	1 047 420,7	307 989,5

Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле бюджетлар мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен тәгаенләнергә тиеш.»;

2 нче ярдәмче программага кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлә);

«2014 – 2020 елларга территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү проектларын тормышка ашыру» ярдәмче программасына кушымтада:

«Торак төзелеше программаларын тормышка ашыруның оештыру механизмнарын гамәлгә кертү» юлында:

7 графада «17» саннарын «13,4» саннарына алмаштырырга;

8 графада «17,5» саннарын «17» саннарына алмаштырырга;

9 графада «18,5» саннарын «18» саннарына алмаштырырга;

«2014 – 2017 елларда гражданнарны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча адреслы республика программасы чараларын тормышка ашыру» ярдәмче программасына кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлә);

«2014 – 2020 елларда Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлардагы уртак мөлкәтне капиталь ремонтлау буенча төбәк программасы чараларын тормышка ашыру» ярдәмче программасына кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлә);

«2015 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү» ярдәмче программасында (алга таба – 6 нчы ярдәмче программа):

6 нчы ярдәмче программа исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2016 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү»;

6 нчы ярдәмче программа паспортын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программа исеме	«2016 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү» (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның дәүләт заказчысы – координаторы	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы
Ярдәмче программаның дәүләт заказчылары	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы; Татарстан Республикасы Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы
Ярдәмче программаның максатлары	Торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү өлкәсендә дәүләт сәясәтен үткәрү
Ярдәмче программаның бурычлары	Торак фондында энергетика ресурсларын һәм су куллануны киметү; энергетика ресурсларын һәм су җитештергәндә (тапшырганда) энергия саклауны тәэмин итү
Ярдәмче программаны тормышка ашыру вакытлары һәм этаплары	2016 – 2020 еллар. Ярдәмче программаны тормышка ашыру этаплары бүленми

<table>
<tr>
<td>Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре</td>
<td>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 3 727 727,5 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:
(мең сум)
<table>
<tr><th>Ел</th><th>Татарстан Республикасы бюджеты акчасы күләме</th></tr>
<tr><td>2016</td><td>981465,5</td></tr>
<tr><td>2017</td><td>686565,5</td></tr>
<tr><td>2018</td><td>686565,5</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>686565,5</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>686565,5</td></tr>
<tr><td>Барысы</td><td>3727727,5</td></tr>
</table>
Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проекты формалаштырылганда ел саен тәгаенләнергә тиеш.
Федераль бюджет акчасы ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк</td>
</tr>
<tr>
<td>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурыч-ларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтиҗәлелеге күрсәткечләре</td>
<td>Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2020 ел ахырына түбәндә төп нәтиҗәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:
күпфатирлы йортларда җылылык энергиясен чагыштырма тоту – гомуми мәйданның бер кв.метрына 0,20 Гкал;
күпфатирлы йортларда салкын суны чагыштырма тоту – бер яшәүчегә 35,1 куб.метр;
күпфатирлы йортларда кайнар суны чагыштырма тоту – бер яшәүчегә 16,8 куб.метр;
күпфатирлы йортларда электр энергиясен чагыштырма тоту – гомуми мәйданның бер кв.метрына сәгатенә 32,7 кВт%
тапшырылган җылылык энергиясенең гомуми күләмендә аны тапшырганда югалтылган җылылык энергиясе өлеше – 12,6 процент;
билгеләнгән нормативларга туры килә торган яктылык дәрәҗәсе белән урам яктырту системаларында электр энергиясен чагыштырма тоту – бер куб метрга сәгатенә 20,5 кВт»;</td>
</tr>
</table>

6 нчы ярдәмче программаның 1 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Ярдәмче программаны тормышка ашыру тармакларына гомуми характеристика, шул исәптән Ярдәмче программа хәл итергә юнәлтелгән мәсьәләләр

Әлеге Ярдәмче программа «Энергия саклау турында һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү хакында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон, нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Энергия саклау һәм энергетика

нәтиҗәлелеген күтәрү өлкәсендә төбәк һәм муниципаль программаларга таләпләр турында» 2009 ел, 31 декабрь, 1225 нче карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 4 декабрь, 954 нче карары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү» Дәүләт программасы нигезендә эшләнде.

Ярдәмче программа торак секторда энергетика ресурсларын һәм су куллануны киметүгә, шулай ук транспортлаганда җылылык энергиясен һәм су югалтуларны киметүгә юнәлгән.

Федераль дәүләт статистикасы хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча территориаль органы (алга таба – Татарстанстат) мәгълүматлары буенча 2014 елда Татарстан Республикасында торак фондының гомуми мәйданы 95 078,8 мең кв.метр тәшкил итте, алардан күпфатирлы йортларда – 59 676,3 мең кв.метр. торак биналар саны 540 697 берәмлек тәшкил итә, аларның 46 659 е – күпфатирлы йортлар. Су үткәрү белән уңайландыру дәрәҗәсе – 88,2 процент, ягып җылыту белән – 96,9 процент, кайнар су белән тәэмин итү – 73,9 процент тәшкил итә.

Торак фонды нигездә кирпеч йортлардан тора, алар торак фондының гомуми мәйданының 46,05 процентын тәшкил итә, панель йортлар – 27,42 процент, агач йортлар – 18,27 процент.

Тузган һәм авария хәлендәге торак биналар саны гомуми мәйданы 1 020,39 мең кв.метр булган 9 335 берәмлектән гыйбарәт, аларның 2 229 ы – гомуми мәйданы 708,0 мең кв.метр булган күпфатирлы йортлар.

Татарстан Республикасы торак фондын тузу проценты буенча түбәндәгечә бүләргә була:

0 дән 30 процентка тузган – биналар мәйданының 74,43 процены;

31 дән 65 процентка тузган – биналар мәйданының 24,26 процены;

66 дан 70 процентка тузган – биналар мәйданының 1,0 процены;

70 проценттан артыграк тузган – биналар мәйданының 0,31 процены.

2014 елда су тапшыру челтәрләре озынлыгы 17 365,4 км тәшкил итте, алардан алыштырырга кирәклесе – 5 231,1 км, су тапшыргычларның билгеләнгән җитештерү куәте – тәүлегенә 2 959,7 мең куб.метр. Су тапшыру челтәрләрендә аварияләр саны – 1 547.

Канализация челтәрләре озынлыгы – 4 315,7 километр, алардан 1 550,4 километрын алыштырырга кирәк. Канализация челтәрләрендә аварияләр саны – 52.

2014 елда халыкка һәм бюджет оешмаларына җылылык энергиясен җибәрүче җылылык белән тәэмин итү чыганаклары 1 939 берәмлек, җылылык белән тәэмин итү чыганакларының кушылган куәте сәгатенә 17 871,5 Гкал тәшкил итте.

Ике торбалы исәпләгәндә пар һәм җылылык челтәрләре озынлыгы – 3 115,6 километр, аларның 1 014,9 километрын алыштырырга кирәк. 2014 елда җылылык белән тәэмин итү чыганакларында, пар һәм җылылык челтәрләрендә аварияләр саны – 27.

Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда түбәндәге күмәк (гомумйорт) исәпләү җайланмалары урнаштырылган, шул исәптән:

салкын су белән тәэмин итү – 13 982 берәмлек, яки куелырга тиешледән 100 процент;

кайнар су белән тәэмин итү – 6 220 берәмлек, яки куелырга тиешледән

100 процент;

җылылык энергиясе – 10 218 берәмлек, яки куелырга тиешледән 100 процент;

электр энергиясе – 16 940 берәмлек, яки куелырга тиешледән 100 процент.

Татарстан Республикасында электр энергиясен җитештерү күләме 2014 елда сәгатенә 22 279,2 млн.кВт тәшкил итте, бу чакта 2014 елда аны кулланунының гомуми күләме – сәгатенә 27 258,7 млн.кВ. 2014 елда челтәрләрдә сәгатенә 1 626,5 млн.кВт электр энергиясе югалды.

2014 елда җылылык энергиясе халыкка 11 020,1 мең гигакалорий күләмендә җибәрелде. Җылылык энергиясен югалту 1 523,6 мең Гкал тәшкил итте, бу бирелгән җылылыкның гомуми күләменнән 3,7 процент.

2014 елда халыкка 1 830,7 млн.куб.метр челтәр газы һәм 9,6 тонна сыекландырылган газ җибәрелде.

Барлык кулланучыларга 2014 елда 357 521,7 мең куб.метр су, алардан халыкка – 144 510,8 мең куб.метр җибәрелде. 60 822,9 мең куб.метр су читкә аккан һәм исәпләнмәгән.

2014 елда халыкка су белән тәэмин иткән өчен 2 808,9 млн. сум, су агызган өчен – 1 928,2 млн. сум, кайнар су белән тәэмин иткән өчен – 4 006,7 млн. сум, җылылык өчен – 11 982,1 млн. сум, электр белән тәэмин иткән өчен – 8 839,9 млн. сум исәпләнгән.»;

6 нчы ярдәмче программаның 2 бүлегендә:

алтынчы, җиденче, уналтынчы – унтугызынчы, егерме беренче – егерме өченче абзацларны төшереп калдырырга;

егерме дүртенче абзацта «13,0» саннарын «20,5» саннарына алмаштырырга;

егерме бишенче абзацта «2015» саннарын «2016» саннарына алмаштырырга;

егерме алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«План мәгънәләрен тормышка ашыру еллары буенча бүлеп, Ярдәмче программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре исемлеге, шулай ук Ярдәмче программаны тормышка ашырудан көтелә торган нәтиҗәләр әлеге Ярдәмче программага кушымтада китерелә.»;

6 нчы ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәэмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 3 727 727,5 мең сум тәшкил итә:

(мең сум)

Ел	Татарстан Республикасы бюджеты акчасы күләме
2016	981465,5
2017	686565,5
2018	686565,5
2019	686565,5
2020	686565,5
Барысы	3727727,5

Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм ел саен тәгаенләнергә тиеш.»;

«2016 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм

энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү» ярдәмче программасына 1 нче кушымтаны 6 нчы ярдәмче программага кушымта дип санарга һәм яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлә);

«2015 – 2020 елларга торак-коммуналь хуҗалыкта энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген күтәрү» ярдәмче программасына 2 нче кушымтаны төшереп калдырырга;

«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын су һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре тәэминатын яхшырту» ярдәмче программасында (алга таба – 7 нче ярдәмче программа):

7 нче ярдәмче программа исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасы халкын 2014 елга су белән тәэмин итү һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре белән тәэмин итүне яхшырту»;

7 нче ярдәмче программа паспортын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программа исеме	«Татарстан Республикасы халкын 2014 елга су белән тәэмин итү һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре белән тәэмин итүне яхшырту» (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның дәүләт заказчысы	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы
Ярдәмче программаның максаты	Халыкны билгеләнгән санитария-эпидемиология таләпләренә туры килә торган эчә торган су белән тәэмин итү; су белән тәэмин итү системаларының ышанычлылыгына һәм ресурс нәтиҗәлелегенә ирешү; торак-коммуналь комплексы оешмаларының җылылык белән тәэмин итү системалары эшләвенең нәтиҗәлелеген күтәрү
Ярдәмче программаның бурычлары	Халыкның үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү хезмәтләре белән тәэмин ителешен арттыру һәм, заманча технологияләрне гамәлгә кертеп, су белән тәэмин итү системаларын үстерү; судан рациональ файдалануны һәм эчә торган суны югалтулар күләмен киметү; авыл халкына җылылык белән тәэмин итү һәм кайнар су белән тәэмин итү буенча сыйфатлы коммуналь хезмәтләр күрсәтү; авыл халкын аварияләрсез, өзлексез җылылык белән

	тәэмин итү һәм кайнар су белән тәэмин итү чыганакларын булдыру
Ярдәмче программаны тормышка ашыру вакытлары һәм этаплары	2014 ел
Ярдәмче программаны финанслау күләме	Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслауның гомуми күләме 794 300,0 мең сум тәшкил итә
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтиҗәлелеге күрсәткечләре	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2014 ел йомгаклары буенча түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: 300 км су үткәрү челтәрләрен, 37 суэтем каланчаларын төзергә; 28 артезиан скважинасын бораурларга; 4 600 фатирны хосусый җылыту системаларына күчерергә. Ярдәмче программа чаралары түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк: гражданнарның тормыш һәм уңайлы яшәү дәрәҗәсен күтәрүгә; авыл халкының коммуналь хезмәтләр белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен күтәрүгә; кулланучылар өчен коммуналь хезмәтләрнең һәркем алырлык булуын сакларга; кулланучыларга хезмәт күрсәтүнең сыйфатын, ышанычлылыгын һәм экологик иминлеген күтәрүгә; җылылык белән тәэмин итү буенча коммуналь хемәтләргә түләүне киметүгә; табигый газ куллануның нәтиҗәлелеген күтәрүгә»;

7 нче ярдәмче программаның 2 бүлегендә:

унөченче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ярдәмче программаны тормышка ашыру вакыты – 2014 ел.»;

утыз беренче һәм утыз икенче абзацларны төшереп калдырырга;

7 нче ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәэмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән 794 300,0 мең сум тәшкил итә.»;

«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын су һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре тәэминатын яхшырту» ярдәмче программасына 1 нче кушымтаны 7 нче ярдәмче программага кушымта дип санарга һәм яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлә);

«2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасы халкын су һәм җылылык белән тәэмин итү хезмәтләре тәэминатын яхшырту» ярдәмче программасына 1 нче

кушымтаны төшереп калдырырга;

Программага 7 нче ярдәмче программадан соң әлеге карарга кушымта нигезендәге редакциядә «2015 – 2020 елларга социаль һәм инженер инфраструктурага бюджет инвестицияләре һәм капиталь ремонт» ярдәмче программасын өстәргә;

«2014 – 2020 елларга архитектура, шәһәр төзү, төзелеш, төзелеш материаллары сәнәгате өлкәсендә, торак өлкәсендә һәм коммуналь хуҗалыкта дәүләт сәясәтен тормышка ашыру» ярдәмче программасында (алга таба – 9 нчы ярдәмче программа):

9 нчы ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары» юлын:

<table>
<tr>
<td>«Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары</td>
<td>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән 3 091 376,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:
(мең сум)
<table>
<tr><th>Ел</th><th>Татарстан Республикасы бюджет акчасы күләме</th></tr>
<tr><td>2014</td><td>493316,3</td></tr>
<tr><td>2015</td><td>458121,2</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>386368,3</td></tr>
<tr><td>2017</td><td>408777,7</td></tr>
<tr><td>2018</td><td>427990,2</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>448533,8</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>468269,2</td></tr>
<tr><td>Барысы</td><td>3091376,7</td></tr>
</table>
Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Татарстан Республикасы бюджеты формалаштырылганда ел саен тәгаенләнергә тиеш.»;</td>
</tr>
</table>

«Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтиҗәләр (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтиҗәлелеге күрсәткечләре» юлында түбәндәге эчтәлекле абзацны төшереп калдырырга:

«барлык төрдәге уңайлыклар белән тәэмин ителгән торак фонды өлешен арттыру Татарстан Республикасы торак фондының гомуми мәйданында 76 процентка кадәр арттыру.»;

9 нчы ярдәмче программаның 2 бүлегендә:

алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«коммуналь хуҗалык өлкәсендә башка чараларны гамәлгә ашыру (авария-техник запасны тулыландыру, мәгълүмат-пропаганда эшчәнлеге, «Татарстан Республикасының иң төзек торак пункты» конкурсын үткәрү һәм башкалар).»;

унтугызынчы абзацны төшереп калдырырга;

9 нчы ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәэмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән 3 091 376,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

(мең сум)

Ел	Татарстан Республикасы бюджеты акчасы
2014	493316,3
2015	458121,2
2016	386368,3
2017	408777,7
2018	427990,2
2019	448533,8
2020	468269,2
Барысы	3091376,7

Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Татарстан Республикасы бюджетын формалаштырылганда ел саен тәгаенләнергә тиеш.»;

9 нчы ярдәмче программага кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (теркәлгән).

Татарстан Республикасы
Премьер-министры И.Ш.Халиков